

چه کسی اولین بار دستور برکناری عظیمیان را صادر کرد؟

پیگیری فساد فولاد توسط رئیسی در دوقوه

گروه سیاسی/ از هر طرف به موضوع نگاه می‌کنیم به نظر می‌رسد با اختلاف، دچار فاسدترین دولت تاریخ چهار دهه اخیر بوده‌ایم، فساد ۹۲ هزار میلیاردی در فولاد مبارکه حالا حسابی سروصدا کرده و آقایان یقه سفید برای سفیدنامی پرونده عجیب فساد اقتصادی خود، انگشت اتهام را به سمت رئیسی وقت قوه قضائیه گرفته‌اند تا در افکار عمومی جای تنفس داشته باشند، اما این بار ماجرای این فساد بسیار پیچیده‌تر از چیزی است که وزرای سابق با چند رشته توثیق و کلیدواژه‌هایی مثل جعلیات بتوانند از آن شانه خالی کنند یا دست به وارونه‌نمایی بزنند، چراکه این موضوع

چندلایه به همین نقطه ختم نمی‌شود و احتمالاً فساد ۳ میلیارد دلاری فولاد مبارکه تنها یکی از فسادهای دولت قبل است که با تحقیق و تفحص مجلس عیان شده است، در گزارشی که ایرنا منتشر کرده صدر تا ذیل سیاسی کاری در این فساد اقتصادی و نقش دولت قبل در یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های فساد اقتصادی تاریخ ۴۰ سال اخیر بررسی شده است.

قبل از ورود به موضوع نقش دولت قبل و چهره‌های سیاسی به این فساد دلاری، شاید بد نباشد پیشینه تحقیق و تفحص از مجتمع فولاد مبارکه را

مرور کنیم؛ مجتمع عظیم فولاد مبارکه اصفهان یکی از بزرگ‌ترین مجتمع‌های تولید فولاد در کشور و به نوعی موتور محرکه حداقل ۳ هزار کارخانه و شرکت در کشور است. این شرکت از سال ۱۳۹۷ به دلیل سوءمدیریت، به‌کارگیری مدیران بانزشته و فسادهای گسترده در انعقاد قرارداده‌ها و نادیده گرفتن منافع سهامداران بورسی آن، با مشکلات بسیاری مواجه شد و همین نقاط ضعف زمینه را برای تخلفات متعدد در این مجتمع صنعتی فراهم کرد.

این وضعیت باعث شد درخواست تحقیق و تفحص از شرکت فولاد مبارکه اصفهان دقیقاً از مهرماه سال ۹۹ در

کنند، ادعای مسکوت بودن این موضوع در زمان مسئولیت شخص رئیسی در قوه قضائیه و نادیده گرفتن این فساد است؛ طرح این ادعا به خوبی نشان می‌دهد م‌ا صرفاً با یک برچسب زنی سیاسی مواجه هستیم که حتی از آشکارترین اخبار مربوط به مبارزه با فساد از سوی سید ابراهیم رئیسی هم بی‌اطلاع است، چرا که دستور برخورد با این تخلف نه تنها در دوره مسئولیت شخص رئیسی در دستگاه عدلیه صادر شده بود بلکه حتی بعد از حضور رئیسی در مسئولیت ریاست جمهوری، اولین اقدام عدالت خواهانه او برکناری متخلفان منتسب به فولاد مبارکه از جمله مدیرعامل این شرکت پرحاشیه بود.

■ **روحانی حامی بزرگ عظیمیان**

حالا کمی جزئی‌تر به این موضوع نگاه کنیم؛ نکته اول این است که در زمان ریاست آقای رئیسی بر قوه قضائیه، این نهاد نظارتی در قالب گزارش سازمان بازرسی، دوبار و در فاصله شش‌ماه با جمع‌آوری مستندن تخلفات و ارسال گزارش به وزیر، خواستار برکناری عظیمیان مدیرعامل فولاد شد که اتفاقاً از نظر سیاسی فردی کارگزارانی و نزدیک به دولت قبل بود اما مسأله اینجا بود که با ورود واعظی رئیس دفتر رئیس‌جمهور وقت، جلوی موضوع گرفته شد، البته بدیهی است که این اقدام شخص مسئول دفتر، بدون هماهنگی با رئیس‌جمهور سابق نبوده است و این اتفاق به معنای این است که متأسفانه خط قرمزهای دولت قبل برای مبارزه با فساد زیاد بوده و از هر طرف راه را برای برخورد قوه قضائیه با مفسدان مسدود می‌کردند.

بنابراین توضیح یک خطی این موضوع این است که سازمان بازرسی دستور برکناری عظیمیان را صادر کرد اما شخص رئیس‌جمهور پای او ایستاد و حمایت کرد و اجازه برخورد با یکی از ابرمفسدان از سوی روحانی داده شد.

■ **برخورد با فساد فولاد در دوقوه**

یکی از زمینه‌هایی که جریان اصلاح‌طلب و حامیان دولت قبل سعی دارند با بزرگ‌نمایی آن علیه آیت‌الله رئیسی و کتشگری بموقع و افضاسازی مبارکه باید به دلیل تخلفات در این

مجموعه باید برکنار شود، ۶ ماه از این نامه گذشت اما دستور اجرا نشد و به همین دلیل سازمان بازرسی دوباره این پرونده را پیگیری کرد اما بعدها معلوم شد رئیس‌جمهور وقت، اجازه اجرای دستور سازمان بازرسی را به وزیرش نداده و بعد از آن هم جهانگیری و واعظی به این مسأله ورود کردند و مانع جابه‌جایی مدیرعامل فولاد شدند.

■ **پیوست عدالت در اولین روزهای دولت**
نکته دوم در پرونده فساد عظیم فولاد نوع مواجه دولت و شخص رئیس‌جمهور با این پرونده در همان روزهای اول دولت سیزدهم است؛ یعنی درست در ۶ مهرماه سال ۱۴۰۰ و در حالی که تنها کمتر از یک ماه از شروع به کار این دولت می‌گذشت، حمیدرضا عظیمیان مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان از سمت خود عزل شد و سید ابراهیم رئیسی با این اقدام، گام اول را برای مبارزه با فساد برداشت.

گرچه رئیسی در تبلیغات انتخاباتی به صراحت بر مبارزه با فساد در هر سطحی تأکید کرده بود، اما شاید جریان فساد وابسته به دولت قبل، انتظار این نوع برخورد جهادی با چهره‌های اصلی گلوگاه‌های فساد دلاری خود را نداشتند، اما آیت‌الله رئیسی بر اساس گفتمان عدالت‌که یکی از پایه‌های اصلی آن مبارزه با فساد است، بدون اغماض و عدم‌مماشات وارد میدان شد؛ هرچند حامیان دولت قبل دربراره این مواضع، تکنیک سکوت خبری را انتخاب کرده‌اند اما به نظر می‌رسد این فساد تنها یکی از فسادهای دولت قبل است و آنها اگر به دنبال توطیه و تخریب هستند باید بدانند این وضعیت ظاهراً ادامه دارد!

از سوی دیگر رئیس‌جمهور روز یکشنبه همین هفته هم در جلسه هیأت دولت، به دنبال انتشار گزارش نتیجه تحقیق و تفحص مجلس از شرکت فولاد مبارکه، دستور داد که تمام کسانی که تخلف آنها در فولاد مبارکه محرز شده از کار برکنار شوند و به تخلفات آنها براساس ضوابط و مقررات در مراجع صالح رسیدگی شود. او بار دیگر هم تصریح کرده است که دولت، ایجاد شفافیت و

http://irannewspaper.ir
 editorial@irannewspaper.ir

شهرسازی، شهردار سابق اصفهان و ارائه هدیه به نهادها و سازمان‌های دارای ممنوعیت، اهدای خودرو، کارت هدیه، بن خرید، سکه، موبایل، لپ‌تاپ و تبلت به سازمان‌هایی نظیر استانداری‌ها، راه و شهرسازی، وزارت صمت، بانک مرکزی، گمرک و برخی نهادهای دیگر تنها بخش بسیار کوچکی از یک فساد پرآمنه است.

■ **در انتظار برخورد سریع قوه قضائیه**

به هر حال طبق این گزارش، تحقیق و تفحص از شرکت فولاد مبارکه اصفهان مربوط به مدیریت سابق این شرکت و همچنین دولت قبل بوده و ربطی به این دولت و مدیریت فعلی فولاد مبارکه ندارد و انتظار می‌رود قوه قضائیه هر چه سریع‌تر به این موضوع رسیدگی کند. در حال حاضر یکی از مطالبات اصلی مردم در این زمینه ورود قوه قضائیه و برخورد با مفسدان این پرونده است؛ با توجه به اقدام مجلس برای تفحص و اقدام دولت سیزدهم در برکناری و برخورد با مفسدان شناسنامه دار در همان روزهای اول مسئولیت، اکنون نوبت قوه قضائیه است که بدون مماشات با تمام چهره‌های سیاسی این پرونده که ممکن است از مصونیت رایطه‌ای برخوردار باشند، برخورد و آنها را محاکمه کند.

■ **فرامتن فساد فولاد**

اما در نهایت ارزیابی این شرایط یک فرامتن مهم هم دارد، گرچه دولت قبل تلاش بسیاری کرد تا چند میلیارد دلار پول بلوکه شده ایران از طریق مذاکرات و برجام آزاد شود اما هم‌زمان فقط در فولاد مبارکه به دلیل مماشات با فساد، معادل همان پول‌های بلوکه شده فساد و اختلاس صورت گرفته است و این نشان می‌دهد، اکنون با چرخش قدرت، سید ابراهیم رئیسی به درستی بر مبارزه اصولی با فساد از طریق ایجاد شفافیت، اجرای سازوکار سوت زنی، صفر شدن یارانه پنهان و مبارزه بدون چشمپوشی با افراد مرتبط سیاسی تأکید دارد. این امر می‌تواند از تکرار چنین فسادهایی که دولت به عنوان قوه مجریه یکی از پایه‌های چنین تخلفی باشد به شکل مؤثری جلوگیری کند.

رئیس دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهور:

آیت‌الله رئیسی از زمان ریاست قوه قضائیه پیگیر فساد فولاد مبارکه بود

باعث برخی تخلفات می‌شود؛ به عنوان مثال درباره بحث حقوق‌های نجومی برخی از قوانین این اجازه را داده است که پاداش بدهند و هیأت مدیره شرکت حق تعیین حقوق و پاداش داشته باشد که باید همه این موارد ضابطه‌مند شود.

رئیس دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهور همچنین تصریح کرد: مثلاً در موضوع مسئولیت‌های اجتماعی که متوجه شرکت‌های دولتی یا غیردولتی است آنها می‌توانند بخشی از درآمدشان را به مسائل فرهنگی و اجتماعی آن محل و منطقه کمک کنند؛ اصل این موضوع درست است اما ممکن است شرکتی به کسی ۱۰۰ میلیارد تومان بدهد و به کسی دیگر که حتی نیازمند است میلیتی پرداخت کند؛ این موضوع فعلاً طبق قانون در اختیار شرکت‌ها گذاشته شده که باید اصلاح و ضابطه‌مند شود. وی در پایان با تأکید بر اینکه دولت سیزدهم به دنبال اصلاح ساختارهای فسادزا است خاطر‌نشان کرد: موضوع شفافیت مسأله مهمی است که توسط دولت دنبال می‌شود؛ اگر تمام صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی یا نهادهای غیردولتی منتشر شود و در معرض دید عموم قرار گیرد که مثلاً مدیرعامل یا اعضای هیأت مدیره چقدر پاداش یا حقوق و مزایا دارند یا سود و زیان آنها چقدر است به طور یقین این اثر بازدارنده خواهد داشت که البته در این موارد به نتایج خوبی رسیده‌ایم که گزارش آنرا به مردم ارائه خواهیم داد.

حجت‌الاسلام حسن درویشیان،

رئیس دفتر بازرسی ویژه و نماینده ویژه رئیس‌جمهور اظهار داشت: موضوع فساد در فولاد مبارکه از زمان ریاست قوه قضائیه توسط آیت‌الله رئیسی از سوی سازمان بازرسی کل کشور به صورت جدی دنبال شد و گزارش‌ها و پیگیری‌های آن موجود است. درویشیان در گفت‌وگو با ایرنا پیرامون فساد رخ داده در فولاد مبارکه اصفهان گفت: نکته اول اینکه موضوع تخلف یا جرم در زمانی که آیت‌الله رئیسی، رئیس قوه قضائیه بودند در دو مرحله در اواخر سال ۹۹ یک بازرسی موردی راجع به یک مورد قرارداد مربوط به همسر آقای واعظی رئیس دفتر رئیس‌جمهور سابق و وی مورد مربوط به واگذاری خودرو به برخی افراد انجام شد که گزارش آن را به دادستان عمومی و انقلاب تهران دادیم و حتی منجر به صدور قرار وثیقه شد که به دلیل عدم تأمین وثیقه ۲۴ ساعت بعد، آقای عظیمیان مدیر وقت فولاد مبارکه بازداشت شد.

وی تصریح کرد: یک مرحله هم بازرسی فوق‌العاده در اواخر سال ۱۳۹۹ از فولاد مبارکه داشتیم که هیأت بازرسی اعزام و در این مجتمع مستقر شدند که گزارش‌های این بازرسی فوق‌العاده، تقریباً خرداد سال گذشته (۱۴۰۰) به مراجع ذریبط ارسال شد و نتیجه این بازرسی ویژه ۱۰ مورد گزارش بود که برخی از این گزارش‌ها به لحاظ تخلفاتی که صورت گرفته بود و به‌هیأت‌های رسیدگی به تخلفات و انضباط کار ارسال شد تا رسیدگی لازم انجام شود.

وی خاطرنشان کرد: البته یک گزارش نسبتاً مبسوط ۷۰ صفحه‌ای نیز بنا به جرایمی که از نظر ما احراز شده بود به مراجع قضایی ارسال شد که به دلیل اینکه محل وقوع جرم در استان اصفهان و شرکت ملی فولاد مبارکه بود این گزارش کفیری به دادسرای عمومی و انقلاب اصفهان ارسال شد و هم‌اکنون در مرحله بازرسی در حال رسیدگی است.

نظارت بر شرکت‌های دولتی را افزایش می‌دهد و خود را موظف می‌داند با هرگونه مصادیق فساد برخورد کند.

■ **پای آخوندی و واعظی در فساد صنایع فولاد**

مسأله وقتی بدتر می‌شود که متوجه می‌شویم، نه تنها فشار رئیس‌جمهور وقت و وزرای او مانع از برخورد با رأس هرم فساد فولاد مبارکه شده است که حتی وزرا و دولتمردان روحانی هم در این پرونده فساد دخیل بوده‌اند و حالا این سؤال مطرح می‌شود چرا شرکتی که ۲۰ هزار میلیارد تومان سود سالانه دارد و همین باعث به وجود آمدن شبکه فساد در این شرکت شده و زمینه انعقاد قراردادهای مافیایی را ایجاد کرده باید با همسر محمود واعظی که رئیس یک دانشگاه است و عباس آخوندی وزیر وقت راه و شهرسازی قرارداد تحقیقاتی می‌بندد؟

■ **تخلف در فولاد مبارکه**

از سوی دیگر در گزارش ۲۹۷ صفحه‌ای تحقیق و تفحص مجلس از فولاد مبارکه اصفهان که ۲۵ مرداد به مجلس آمد، ۹۰ عنوان تخلف در آن دیده می‌شد که انحراف، تحمیل خسارت و توزیع رانت بالغ بر صدها هزار میلیارد، انتخاب مدیران سیاسی و ناکارآمد در هیأت مدیره‌ها و ضایع کردن حقوق متخصصان، ممانعت معاون اول و رئیس دفتر رئیس‌جمهور سابق و استاندار سابق اصفهان از برکناری مدیرعامل متخلف، فعالیت‌های ارزی این شرکت توسط افرادی خاص، اخلاص در بازار سرمایه از طریق خرید و فروش سهام برخی از شرکت‌های تابعه و ایجاد سودهای میلیاردی برای برخی مدیران ارشد فولاد مبارکه نظیر معاون سابق مالی، مدیر سابق حراست و مدیر سابق حوزه مدیرعامل، پرداخت‌های غیرقانونی و تأمین خودروهایی لندکروز معاون اول رئیس‌جمهور و وزیر صمت سابق، به کارگیری بیش از ۲۰۰ نفر از بانزشتگان در فولاد مبارکه و شرکت‌های تابعه، قراردادهای فسادآمیز نفوذ سیاسی از جمله همسر رئیس دفتر رئیس‌جمهور سابق، وزیر اسبق راه و